

Protokoll fört vid pleniföredragning

Lagberedningen

Lag 8

Närvarande

VT - TE - AH-J - AH - FK - AR - CW

Frånvarande

HJ

Justerat

Omedelbart

Ordförande

Lantråd

Veronica Thörnroos

Föredragande

Minister

Annette Holmberg-Jansson

Protokollförare

Lagberedare

Alexandra Favorin

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 2

Republikens presidents skrivelse med meddelande om att hinder inte föreligger för ikraftträdande av:

- 1) landskapslag om socialvård,
- 2) landskapslag om socialvårdens förvaltning och tillsyn på Åland,
- 3) landskapslag om ändring av landskapslagen om hälso- och sjukvård,
- 4) landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen,
- 5) landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av familjevårdarlagen,
- 6) landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om service och stöd på grund av handikapp,
- 7) landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer,
- 8) landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning av lagen angående specialomsorger av utvecklingsstörda,
- 9) landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård,
- 10) landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om privat socialservice,
- 11) landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd,
- 12) landskapslag om ändring av landskapslagen om skyddshem.

ÅLR 2019/407

Landskapsregeringen beslöt att lagarna ska utfärdas och publiceras i ÅFS.

Nr 3

Republikens presidents skrivelse med meddelande om att hinder inte föreligger för ikraftträdande av landskapslagen om yrkesutbildade personer inom socialvården.

ÅLR 2019/408

Landskapsregeringen beslöt att lagen ska utfärdas och publiceras i ÅFS.

Nr 4

Förslag till landskapsförordning om yrkesutbildade personer inom socialvården

ÅLR 2020/1081

Landskapsregeringen beslöt att förordningen ska träda i kraft den 1 januari 2021 samt att den ska utfärdas och publiceras i ÅFS.
Bilaga: förordningen.

Nr 25

LANDSKAPSFÖRORDNING om yrkesutbildade personer inom socialvården

Utfärdad i Mariehamn den 6 februari 2020

I enlighet med landskapsregeringens beslut föreskrivs med stöd av 3, 11, och 13 §§ i landskapslagen (2020:24) om yrkesutbildade personer inom socialvården:

1 §

Yrkesbeteckning för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning och utbildning som leder till yrket

En sådan yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning som avses i 3 § 1 mom. 2 punkten i landskapslagen (2020:24) om yrkesutbildade personer inom socialvården har yrkesbeteckningen närvårdare. Med utbildning som leder till närvårdaryrket avses den grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen som har examensbenämningen närvårdare.

Yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning är också sådana hemvårdare och vårdare av utvecklingshämjade som avlagt en examen på skolnivå som föregått närvårdarexamen.

2 §

Anpassningsperiod

Bestämmelser om anpassningsperiod enligt ett i 10 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården avsett villkorligt beslut om rätt att utöva yrke eller rätt att använda en yrkesbeteckning finns i landskapslagen (2017:22) om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Om det enligt ett sådant villkorligt beslut om rätt att utöva yrke eller rätt att använda en yrkesbeteckning meddelat med stöd av 11 § i landskapslagen om yrkesutbildade personer inom socialvården krävs en anpassningsperiod, ska den behöriga myndigheten enligt 7 § i sistnämnda lag bestämma längden på anpassningsperioden och de uppgifter som sökanden ska arbeta med under anpassningsperioden samt den behörighet som krävs av den person som övervakar den sökande. I ett villkorligt beslut om erkännande kan också andra behövliga villkor för slutförandet av anpassningsperioden och för bedömningen av den bestämmas.

Sökanden ska själv ordna en arbetsplats för anpassningsperioden. Under anpassningsperioden sköter sökanden uppgiften under handledning och tillsyn. Sökanden ska under anpassningsperioden arbeta vid en verksamhetsenhet inom socialvård så att sökanden är direkt anställd hos verksamhetsenhetens huvudman. De villkor som uppställts ska följas under anpassningsperioden. Anpassningsperioden kan också innefatta kompletterande utbildning.

3 §

Övervakarens skyldigheter under anpassningsperioden

Den person som utsetts att övervaka anpassningsperioden ska stödja och främja utvecklingen av den sökandes yrkesskicklighet. Övervakaren ska följa och övervaka sökandens verksamhet under anpassningsperioden och genast ingripa vid missförhållanden.

Övervakaren ska under anpassningsperioden underrätta den behöriga myndigheten enligt 7 § i landskapslagen om yrkesutbildade personer inom socialvården om brister i den sökandes yrkesutövning, om sökanden förorsakar allvarlig fara för verksamheten. Den behöriga myndigheten kan då besluta att anpassningsperioden ska avbrytas.

Att anpassningsperioden slutförts visas med ett intyg över anpassningsperioden som arbetsgivaren eller övervakaren utfärdar, och av vilket det framgår att de villkor för slutförandet av anpassningsperioden och för bedömningen av den som uppställts i det villkorliga beslutet om erkännande av yrkeskvalifikationer uppfylls. Ett utlåtande ska lämnas också om den sökande inte har slutfört anpassningsperioden eller om anpassningsperioden har avbrutits.

4 §

Lämplighetsprov

Bestämmelser om lämplighetsprov enligt ett i 10 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården avsett villkorligt beslut om rätt att utöva yrke eller rätt att använda en yrkesbeteckning finns i landskapslagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Om sökanden enligt ett sådant villkorligt beslut om rätt att utöva yrke eller rätt att använda en yrkesbeteckning som har meddelats med stöd av 11 § i landskapslagen om yrkesutbildade personer inom socialvården ska genomgå ett lämplighetsprov som kompensationsåtgärd, bestämmer den behöriga myndigheten enligt 7 § i landskapslagen om yrkesutbildade personer inom socialvården om det huvudsakliga innehållet i lämplighetsprovet och vem som ska verkställa provet. Lämplighetsprovet ska enligt 6 § 5 mom. i landskapslagen om erkännande av yrkeskvalifikationer ordnas av Högskolan på Åland. Att lämplighetsprov har avlagts med godkänt resultat visas med ett intyg som utfärdas av den som ordnat lämplighetsprovet. Avsikten med lämplighetsprovet är att säkerställa att sökandens kompetens motsvarar den kompetens som uppnås genom den utbildning som krävs i Finland.

5 §

Rätten för den som avlagt examen utomlands att tillfälligt vara verksam i en legitimerad yrkesutbildad persons yrke

En person som genomgått en utbildning som avses i 10 och 11 § i landskapslagen om yrkesutbildade personer inom socialvården kan under anpassningsperioden med beaktande av de villkor som uppställts i beslutet om anpassningsperioden tillfälligt vara verksam i en legitimerad yrkesutbildad persons uppgifter.

Den som tillfälligt är verksam i socialarbetaryrket har inte samma rätt som socialarbetare att i brådskande fall besluta om vård oberoende av egen vilja och om åtgärder i anslutning till det.

6 §

Bilagor till ansökan

Till en i 11 § i landskapslagen om yrkesutbildade personer inom socialvården avsedd ansökan om erhållande av rätt att utöva ett yrke som legitimerad yrkesutbildad person eller rätt att använda yrkesbeteckningen för en yrkesutbildad person med skyddad yrkesbeteckning ska fogas

- 1) bevis på sökandens identitet och medborgarskap,
- 2) bevis på sökandens formella kvalifikationer eller ett bevis över utbildning som ger rätt att utöva det yrke som avses, och i fråga om den som avlagt examen i en stat som inte hör till Europeiska unionen eller en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet en tillförlitlig utredning om att beviset är riktigt,
- 3) ett intyg om yrkeserfarenhet vid behov.

Sökanden ska dessutom på begäran lämna sådana upplysningar om sin utbildning så att förekomsten av eventuella väsentliga skillnader i förhållande till den utbildning som krävs i Finland kan fastställas.

Om det som kompensationsåtgärd har krävts att sökanden ska slutföra en anpassningsperiod eller genomgå ett lämplighetsprov, ska sökanden uppvisa ett intyg över att kompensationsåtgärden har slutförts när han eller hon ansöker om beviljande av slutlig rätt att utöva yrket eller rätt att använda en yrkesbeteckning.

En sökande ska på begäran uppvisa ett intyg över tillräckliga kunskaper i svenska när han eller hon ansöker om beviljande av slutlig rätt att utöva yrket eller rätt att använda en yrkesbeteckning.

Om en handling läggs fram som kopia, ska kopian vara officiellt bestyrkt i Finland eller i en annan stat som hör till Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Avvikelse kan göras från ovannämnda krav på handlingar om sökanden är en person som åtnjuter internationellt skydd och om sökandens medborgarskap, identitet och utbildning kan utredas tillförlitligt på något annat sätt. Av särskilda skäl kan avvikelse från ovannämnda krav på handlingar göras också i andra situationer.

7 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

De vid ikraftträdandet av denna förordning gällande beslut av Ålands landskapsregering som avser den behörighet för socialarbetares uppgifter som en utländsk examen ger eller jämställande av studier utomlands med de studier som krävs av socialarbetare och en anpassningsperiod, ett lämplighetsprov eller kompletterande studier som personen ålagts att genomgå ska gälla också efter det att denna förordning trätt i kraft.

Mariehamn den 6 februari 2020

Veronica Thörnroos
lantråd

Annette Holmberg-Jansson
föredragande minister